

Dagmoment: Verzorgingsmoment *Communicatie*

Een verzorgingsmoment is een 1-op-1-situatie. Het moment biedt een goede gelegenheid om aan communicatie te werken.

Een aantal voorbeelden van doelen om aan te werken met een voorbeeldmatig aanpak:

- **Kijkt samen met een persoon naar de omgeving door ernaar te wijzen, het te benoemen**

Niveau 4	Communicatieve voorwaarden
--------------------	-------------------------------

Tijdens het verzorgingsmoment praat u met de leerling over wat er te zien is in de ruimte. Waar liggen de schone kleren? Zie je de kam? Wijs zelf naar dingen in de omgeving. Benoem de dingen die de leerling aanwijst.

- **Blaast naar een watje dat voor de mond gehouden wordt**

Niveau 3	Voorwaarden voor spraak- ontwikkeling
--------------------	---

Maak er een ritueel van om na het verschonen een watje of stukje papier voor de mond van de leerling te houden (op vlakke hand). Blaas er samen tegenaan. Laat dan de leerling zelf blazen.

- **Wijst één benoemd lichaamsdeel aan**

Niveau 4	Inhoud: Passief
--------------------	--------------------

Noem bij het uitkleden een lichaamsdeel van de leerling. Reageer enthousiast wanneer de leerling dit aanwijst of het beweegt. Benoem eventueel eerst zelf een aantal maal het lichaamsdeel waarbij u het steeds bij de leerling aanwijst of aanraakt.

- **Herkent waar een concrete verwijzer/afbeelding naar verwijst buiten de context**

Niveau 5	Inhoud: Passief
--------------------	--------------------

Laat een verwijzer voor verzorgen zien. Weet de leerling wat er gaat komen (alvast naar ruimte toe gaan, afweer). Varieer in de momenten en in de ruimtes waarin u de verwijzer laat zien.

- **Gebruikt 2-woorduitingen/gebaren om aan te geven dat hij iets nog een keer wil of dat iets opnieuw gebeurt/te zien is**

Niveau 5	Inhoud: Actief
--------------------	-------------------

Voer een favoriete handeling van de leerling uit (verstopspelletje, warme washand over z'n rug). Wanneer de leerling met 2 woorden om herhaling vraagt, voert u de handeling nogmaals uit. Benoem het zelf wanneer u de handeling herhaalt, gebruik zoveel mogelijk een 2 woord-uiting.

- **Maakt duidelijk dat hij hulp nodig heeft**

Niveau 5	Gebruik
--------------------	---------

Laat de leerling een handeling uitvoeren die hij nog niet helemaal zelf kan. Doe bijvoorbeeld de trui over het hoofd en laat hem zelf de armen in de mouwen steken. Help de leerling zodra hij duidelijk maakt dat hij hulp nodig heeft. Een klein signaal is voldoende. Voer dit langzaam op zodat de leerling steeds duidelijker moet zijn voordat u hulp aanbiedt.

- **Maakt brabbelgeluiden**

Niveau 1	Vorm
--------------------	------

Wanneer de leerling tijdens het verzorgen een brabbelgeluid maakt herhaalt u deze. Maak zelf brabbelgeluiden om de leerling te stimuleren om deze te maken.